

ДОВІДНИКИ

11. *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English* / [A.S. Hornby; edited by S. Wehmeier]. – [sixth edition]. – Oxford University Press, 2000. – 1600 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

12. *Barnes, J. A History of the World in 10 ½ Chapters* / Julian Barnes. – New York: Vintage Books, 1989. – 308 p. 13. *Barnes, J. Metroland* / Julian Barnes. – London: Picador, 1980. – 214 p. 14. *Barnes, J. Flaubert's Parrot* / Julian Barnes. – New York: Vintage Books, 1990. – 190 p. 15. *Barnes, J. Love, etc.* / Julian Barnes. – New York: Vintage Books, 2002. – 227 p. 16. *Barnes, J. Talking It Over* / Julian Barnes. – New York: Knopf, 1991. – 231 p.

ДУБРОВІНА А.В.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

УЖИВАННЯ НУМЕРАТИВНИХ ЗНАКІВ У МОВІ

SMS-ПОВІДОМЛЕНЬ ТА ІНТЕРНЕТУ

(на матеріалі сучасної французької мови)

Статтю присвячено дослідженню вживання нумеративних знаків у мові SMS-повідомлень у Франції. Головною метою є виявлення функцій нумеративних знаків у мові SMS-повідомлень та Інтернету. З розвитком електронного письма відбувається процес збагачення форм запису інформації. Вони становлять певну систему, в якій можна виділити найбільш уживані форми в залежності від умов комунікації. У написанні слів, у мові SMS, запис за допомогою нумеративних знаків стає поряд з нормативною формою запису завдяки своїм фонографічним якостям.

Ключові слова: SMS-повідомлення, нумеративні знаки, параграф, фонограф, фонетичний еквівалент.

Статья посвящена исследованию употребления нумеративных знаков в языке SMS-сообщений во Франции. Интерес представляет выявление функций и сравнение фонетических эквивалентов нумеративных знаков в языке SMS-сообщений и Интернета. С развитием электронного письма происходит процесс обогащения форм записи информации. Данные формы составляют определенную систему, в которой можно выделить наиболее используемые, в зависимости от условий коммуникации. В написании слов в языке SMS, запись при помощи нумеративных знаков употребляется наряду с нормативной формой записи, благодаря своим фонографическим качествам.

Ключевые слова: SMS-сообщение, нумеративные знаки, параграф, фонограф, фонетический эквивалент.

The article is for the analysis of the use of numeral signs in the language of SMS in France. We are interested in the exposure of their functions and comparison of their phonetic equivalents. With development of the electronic correspondence there is a process of enriching of forms of information transmission. They make the certain system in which it is possible to select the most common forms depending on the terms of communication. In writing of words in the SMS language, a script with numeral signs is an alternative next to the normative script forms, due to their phonograph qualities.

Key words: SMS, numeral signs, paragraph, phonograph, phonetic equivalent.

Актуальність обраної теми дослідження зумовлена важливістю дослідження проблеми розвитку та функціонування мови і вивчення впливу на літературну писемну французьку мову внутрішніх та зовнішніх соціальних факторів. Розмаїття графічних засобів передачі інформації в умовах безперестанного розвитку інформаційних технологій дозволяє говорити про той факт, що замість класичної форми запису уживаються альтернативні варіанти написання слів за допомогою допоміжних нелітерних знаків, зокрема цифр.

Мета. Аналіз нумеративних знаків, або цифр в якості заміників нормативних графем латинського алфавіту в мові SMS-повідомлень та Інтернету у Франції. Виявлення їх графічних відповідників та порівняння фонетичних еквівалентів.

Предметом дослідження є фонографічні особливості нумеративних знаків, або цифр у мові SMS-повідомлень та Інтернету у Франції.

Об'єктом дослідження є SMS-повідомлення французькою мовою та повідомлення Інтернет-чатів, а також, їх окремі елементи. В Україні даний аспект не досліджувався.

Сучасний високотехнологічний засіб спілкування – коротке повідомлення SMS, що відсилається за допомогою мобільного телефону, викликає зацікавлення спеціалістів в області орфографії та стилістики, психолінгвістики та культурології по всьому світу. У російській, українській, італійській, англійській та інших мовах активно формується новий код запису письмового спілкування. Цей процес торкнувся і французької мови. У французькій мові збагачення форм запису інформації відбувається за рахунок вживання нормативного латинського алфавіту та допоміжних символів таких як нелітерні знаки (апостроф, дефіс), допоміжні графеми (акут, гравіс, циркумфлекс), ідеографічні знаки, смайли, емотикони та, звичайно, цифри.

У мові SMS-повідомлень та Інтернету, що набуває розвитку на території Франції, явище вживання цифр на письмі є дуже популярним. Цифри використовуються, здебільшого, для заміни літер за схожістю у графіці або, завдяки схожості у вимові. За даними проведеного аналізу, найбільш уживаними цифрами у мові SMS у Франції є цифра 1 та цифра 2. Це можна пояснити їхніми фонологічними характеристиками. Адже, слово “un” французькою мовою можна передати в транскрипції, як [œ̃]. Даний носовий голосний є одним з найхарактерніших звуків для вимови французьких слів. Аби проілюструвати сказане, проаналізуймо

приклад: **oK1** → **aucun** [8:1]. Прочитати даний варіант слова “aucun” не складно. Адже дане написання є фонетичним. Графема “о” читається, як закритий [o:] [6:171]. Графему “au” можна передати в транскрипції, як [o:] і літеру “о” в алфавітній позиції можна передати також фонемою [o:] закритий. Отже, перед нами підміна графічних символів, що ніяк не впливає на звучання слова. Графема “К” в даній позиції читається згідно з правилами французької мови, як [k]. Цифра 1 на письмі французькою мовою позначається словом “un”, що читається, як [œ̃] [1:207]. Якщо ми з’єднаємо отримані транскрипції в одну, у тій же послідовності, у якій стоять графеми у слові “oK1”, то отримаємо – [o:kœ̃]. Звуковий варіант даного слова дуже нагадує слово французької мови [okœ̃] [6:50]. Отже, звуковий варіант слова “oK1” можна передати в транскрипції – [okœ̃].

Розглянемо наступні приклади вживання цифри 1: **K11** → **câlin** [8:2]. Якщо в першому прикладі цифра 1 використовується для заміни диграми **un**, що має фонетичний еквівалент [œ̃], то в другому прикладі, цифра 1 замінює диграму **in**. Прочитаймо скорочення мови SMS “K11”. Графема “К” даного скорочення читається, відповідно до звукового варіанта в нейтральній позиції в алфавіті – [ka] [6:280]. Припустимо, що графема “1” в даній позиції має звучання, що можна передати в транскрипції – [ɪ]. Цифра 1 в даному слові мови SMS передає фонему [œ̃] округлене носове. Зведемо до спільної транскрипції всі фонетичні позначення, що ми отримали – [kaœ̃]. Звучання повністю збігається з фонетичним варіантом слова “câlin” [kaɛ̃] [6:79]. Згідно з думкою вченого Е. М. Андрієвської, надто мала кількість слів, де сполучення літер вимовляється як [œ̃] призводить до поглинання цієї фонему більш часто уживаною фонемою [ɛ̃] не округленого носового [1:190]. Отже, слово мови SMS звучить, як [kaɛ̃].

Заслуговує на увагу і такий приклад: **bilto** → **bientôt** [8:3]. Припустимо, що буквосполучення “bi” читається за правилами французької мови – [bi]. Згідно з аналізом попередніх прикладів, фонетичний варіант цифри 1, читається [œ̃]. Припустимо, що останні дві літери слова “bilto” читаються за правилами французької мови – [to]. Поєднаємо все в одну фонетичну транскрипцію – [biœ̃to]. Схожий фонетичний відповідник має слово “bientôt” французької мови – [bjɛ̃to] [6:64]. Різниця полягає у відмінності другої та третьої фонему. У мові SMS – це фонема [i] – голосний переднього ряду найвищого піднесення та фонема [œ̃] – округлений носовий [6:155] [6:186]. А у французькій

мові – це фонема [j] – середньоязиковий щілинний сонант та фонема [ẽ] – неокруглений носовий. Відомо, що голосний [i] набуває звучання [j] в позиції перед голосною, а фонема [œ] є близькою за артикуляційними характеристиками з голосним [ẽ]. Отже, доцільним буде твердження, що звуковий відповідник слова “bilto” можна передати в транскрипції – [biœto].

Наведені приклади дозволяють побачити, що цифра 1 використовується для заміни саме носових звуків. Незважаючи на те, що всі три голосні є зовсім різними фонемами, вони є схожими.

Без перебільшення можна стверджувати, що друге місце за вживаністю в мові SMS посідає цифра 2. При цьому, варто зазначити, що крім свого класичного варіанту прочитання, цифра 2 може мати три фонетичні еквіваленти в мові SMS. Вона може читатися, як [dø]. Типовим прикладом є: **2pui** → **depuis** [8:4]. Звуковий варіант цифри 2 може передаватися на письмі словом “deux” та в транскрипції [dø]. Фонема [ø] округлений закритий за артикуляційними характеристиками є дуже близькою до звуку, що передає друга фонема в слові “depuis” – [døpɥi] [6:147], хоч ідентичними їх назвати не можна. Імовірно, звуковий відповідник цифри 2 передає використовується, скоріше, для передачі приголосного [d] після якого зникає німий [ə].

Трапляється, що цифра 2 може набувати рис англійського консонантизму і виконувати людичну функцію, що можна побачити з аналізу наступного прикладу: **2day** → **today** [8:5]. З графічного вираження другої частини слова, що представлена літерами, зрозуміло, що слово належить до англійської мови. За аналогією, звуковий відповідник першої частини, що графічно представлена цифрою, автоматично набуває рис англійської мови. Передамо звучання спочатку першої частини, а потім другої в транскрипції за правилами англійської фонетики і отримаємо – [tu:] та [dei] [7:774] [7:155]. Зведемо до купи дві отримані транскрипції – [tu:dei]. Звуковий варіант має схожі характеристики з англійським словом “today” – [tə'dei]. Різниця полягає у відмінності між фонемами першого складу. Для мови SMS дана різниця не є суттєвою. Отже, слово “2day” вимовляється, як [tə'dei] і означає у повідомленні SMS французької мови – aujourd’hui. Це дозволяє зробити висновок, що дане скорочення мови SMS є запозиченням з англійської мови, а відтак, вживається в інших мовах.

І, нарешті, цифра 2 у французькому варіанті мови SMS може мати звуковий еквівалент [dø]. Продемонструємо це положення на прикладі:

A12C4 → **à un de ces quatre** [8:6]. Припустимо, що графема “А” даного утворення мови SMS читається за правилами французької мови – [a]. Як вже було обґрунтовано в попередніх прикладах, графема 1 пишеться, як “un” і звучить, як [œ̃]. Звуковий варіант цифри 2 можна передати в транскрипції – [dø]. У нейтральній позиції звучання третьої літери французького алфавіту С можна передати, як [se] [6:77]. Цифра 4 читається, як звичайно [katr] і позначається на письмі словом “quatre”. Об’єднаймо отримані фонетичні транскрипції в одну, згідно з встановленим порядком в утворенні “A12C4”: [a-œ̃-dø-se-katr]. Звуковий варіант даного утворення нагадує вираз французької мови “à un de ces quatre” – [a-œ̃-dø-se-katr]. Слід відзначити, що дві цифри 1 та 4 зберігають своє звучання та семантичне забарвлення і виступають в ролі числівників, а цифра 2 використовується для позначення іншого звукосполучення. Адже, звуковий варіант третьої графеми у “A12C4” відрізняється фонемним складом. У мові SMS – це фонема [ø] округлений закритий за класифікацією вченого Андрієвської Е.М., а у французькій мові – це фонема [ə] випадне за тією ж класифікацією [1:65]. Ці дві фонемні, в ізольованій позиції, мають різні артикуляційні характеристики [2:32-40]. Трапляється однак, що в процесі говоріння, в мовному потоці відбуваються певні деформації, що впливають на вимову голосних, тому, доцільно припустити, що, при вимові, дані звуки можуть набувати схожих рис [3:131-149]. Таким чином, графічне утворення “A12C4” передає звучання виразу “à un de ces quatre”, що дорівнює – [a-œ̃-dø-se-katr].

У свою чергу, цифра 4 вживається також доволі часто в мові SMS повідомлень у Франції. Вона має два варіанти прочитання: згідно з правилами англійського консонантизму та правилами французької мови. Порівняймо, приклади: **B4** → **before** [8:7], **c4trist** → **c’est fort triste?** [8:8] та **A12C4** → **à un de ces quatre** [8:9].

Очевидним є те, що перші два з них є яскравими зразками прояву англійського консонантизму. Проаналізуймо перший приклад. Поділимо слово на склади, виходить два склади: [bi/fɔ:]. Англійською мовою цифра 4 передається на письмі словом “four” і звучить, як [fɔ:], що є повним відповідником до другого складу слова “before” – [bi/fɔ:]. А перший склад має схожі характеристики з фонематичним варіантом англійської літери “В” у позиції в алфавіті – [bi:] [7:11]. Різниця полягає лише у довготі звука [i], що втрачає свою важливість в мові SMS. Отже, слово “B4” мови SMS має два фонетичних варіанта: [avã] –

французькою мовою, або ж [biːfoː] англійською. Слід зазначити, що, якщо перший приклад є запозиченням з англійської мови, то наступний є зразком заміщення французького слова “fort” цифрою 4, саме через риси її звучання у англійській мові.

Останній з трьох розглядався вже в даній статті. Наголосимо лише, що в третьому прикладі цифра 4 читається відповідно до свого класичного звучання у французькій мові – [katr].

Заслуговує на увагу і цифра 5, що на письмі мови SMS вживається не часто з функцією заміни. Розглянемо приклад: **5ра** → **sympa** [8:10]. Зважаючи на те, що цифра 5 передається на письмі французькою мовою, як “cinq”, то її звуковий варіант можна передати в транскрипції – [sɛ̃k]. Фонема [k] в даній позиції майже не має звукового вираження в мовному потоці. Припустимо, що дві фінальні графеми читаються за правилами французької мови. Отримаємо – [pa]. Зведемо до одної транскрипції два отримані звучання – [sɛ̃kra]. Артикуляційні характеристики даного утворення дуже нагадують звуковий варіант слова “sympa” [sɛ̃pa] – від “sympathique” – [sɛ̃patik]. Отже, якщо врахувати слабку позицію фонему [k] перед губним приголосним [p], то отримаємо [sɛ̃pa]. Таким чином, графічне утворення “5ра” передає повністю фонетичний варіант слова “sympa” у мові SMS.

Цікавими для аналізу є приклади з використанням цифри 6, що є досить популярною на письмі мови SMS у Франції. Вона вживається лише як фонограф, на відміну від російського варіанту мови SMS повідомлень, де цифра 6 використовується для заміни інших графем, як фонограф, так і парограф. Адже, вона має схожі графічні характеристики з російською літерою “б” [4:211]. У французькому алфавіті відсутні графеми зі схожими характеристиками, що пояснює вживання цифри 6 лише як фонографа. Продемонструємо дане положення на прикладі: **D6D** → **décider** [8:11]. Звучання четвертої літери французького алфавіту в нейтральній позиції можна передати в транскрипції, як [de] [6:130]. Цифра 6 французькою мовою звучить, як [si(s)] [6:436], що повністю дорівнює другому фонетичному складу слова “décider”. Отже, звучання слова “D6D” можна розшифрувати в транскрипції, як [deside], що повністю збігається з транскрипцією, що пропонує словник.

Переходимо до цифри 7, яка використовується, як фонограф для заміни вказівного займенника “cet”, “cette”. Обґрунтуванням цього міркування слугує такий приклад: **7 swaré** → **cette soirée** [8:12]. Власне,

звуковий варіант цифри 7 французькою мовою можна передати в транскрипції [set] [6:432]. Схожий звуковий варіант має слово “cette” – [set]. Дві транскрипції є ідентичними. За цих умов, графема 7 заміщає слово “cette” завдяки своєму фонетичному варіанту [set].

Що стосується цифри 8, то у французькому варіанті мови SMS, вона має декілька фонетичних еквівалентів. По-перше, вона використовується для заміни графем, що мають схожі з нею звукові характеристики у французькій мові. Обґрунтуємо сказане на прикладі: **18** → **lui** [8:13]. Відомо, що маленька літера “l” має звуковий відповідник – [l]. Цифра 8 пишеться французькою мовою “huit”, а читається, згідно з правилами французької орфоєпії, [çi(t)] [6:250]. Якщо ми поєднаємо дві транскрипції в одну, у тому порядку, який запропонований у слові мови SMS “18”, то отримаємо – [lçi]. Прикметно, що артикуляція даного слова дуже схожа на звуковий відповідник слова “lui” – [lçi] [6:292]. Щерба стверджує, що голосний [y] в позиції перед голосним вимовляється, як щілинний сонант [ç] [5:132]. За цих умов, слово “18” є відповідником у мові SMS слова “lui” французької мови. По-друге, цифра 8, у французькій мові, може набувати рис англійського консонантизму, що підтверджує наступний приклад: **sk8** → **skate** [8:14]. Якщо прочитати дане скорочення за правилами французької мови, отримаємо нісенітницю. Відтак, перед нами скорочення від англійського слова. Розіб’ємо слово на дві умовні частини: “sk” та “8”. Передамо їх звуковий варіант в транскрипціях за правилами англійської мови: “sk” – [sk] та “8” – “eight” – [eit] [7:206]. Якщо з’єднати дві транскрипції в одно, отримаємо [skeit]. Логічно буде стверджувати, що слово “sk8” є графічним варіантом англійського слова “skate” і повністю передає його фонетичний варіант через своє специфічне написання. У такому разі, дане слово є запозиченням з англійської мови, а, отже вживається і в інших варіантах мови SMS.

У масиві прикладів, можна виділити слідуючий: **koi29** → **quoi de neuf** [8:15]. Звуковий варіант цифри 9 французькою мовою передається на письмі словом “neuf” та транскрипцією [nœf] [6:325]. Повним омофоном числівника “neuf” є прикметник чоловічого роду “neuf” – [nœf] [6:325]. Отже, графема 9 у мові SMS-повідомлень може позначати два слова – “neuf” – числівник та “neuf” – прикметник чоловічого роду.

Розглянемо цікавий приклад: **10kut** → **discuter** [8:16]. Загальновідомо, що цифра 10 (“dix”) звучить французькою мовою, як [dis] [6:161]. Припустимо, що графічне утворення мови SMS “10kut”

походить від слова “discuter”. Поділімо слово “discuter” на фонетичні склади [dis|ky|te]. В даному слові налічується три фонетичні склади. Згідно з транскрипцією, звуковий відповідник першого складу повністю збігається зі звуковим варіантом слова “dix”, що у мові SMS графічно передається цифрою. Як відомо, графема “c” в позиції перед огубленим голосним переднього ряду [y] вимовляється, як [k], що повністю збігається зі звуковим варіантом графеми “k”, як наприклад у слові “kiosque” – [kjɔsk]. Звуковий варіант графеми “t” в даному випадку є тотожним з її фонематичним варіантом в нейтральній позиції в алфавіті – [te] [6:451]. В обох випадках, спостерігаємо вживання голосного [e] закритого. Отже, вимову слова “10kut” мови SMS можна передати в транскрипції [diskyte], що повністю збігається з вимовою слова “discuter” французької мови – [diskyte] [6:158].

Аналіз показує, що, як правило, цифри після 10 в мові SMS вживаються не часто з функцією заміни літер. Адже вони складаються переважно з двох та більше слів і через це їх використання є недоцільними. Вони, швидше, вживаються як звичайні цифри, або, як частинки слова у ролі порядкового числівника – 11ème, 17ème, тощо: **Mon ptit Benj' déjà 17 ans et 10 avec moi :) → mon petit Benjamin, tu as déjà 17 ans et 10 tu as passé avec moi :) [8:17].** Бачимо, що цифри виконують функцію числівника і означають: сімнадцять, десять. Проте, цей випадок також можна віднести до скорочень. Адже, можливе написання: *dix-sept, dix*. Це займає набагато більше часу, ніж використання цифр. Отже, дане написання можна пояснити прагматичними цілями комунікації.

До нумеративних знаків, що вживаються у французькому варіанті мови SMS для заміни графем і не входять до першої десятки, можна віднести цифру 100. Розглянемо приклад: **D100 → descends [8:18].** Звуковий варіант графеми “D” відповідає її звучанню в нейтральній позиції у французькому алфавіті. Цифра 100 – “cent” у французькій мові має звуковий відповідник, що можна передати у транскрипції [sɑ̃]. Тобто, звуковий варіант даного графічного утворення мови SMS можна передати в транскрипції [desɑ̃]. Якщо порівняти звучання слова “D100” зі звучанням слова “descends” [de-sɑ̃], то побачимо, що вони ідентичні. Справа в тому, що другий склад слова “descends” включає ті самі фонемати, що окреме слово “cent” – [sɑ̃]. Звучання першого складу слова “descends” [de] дорівнює звучанню літери “D” у її нейтральній позиції в

алфавіті – [de] [6:130]. Отже, слово мови SMS “D100” читається, як [desã].

На основі проведеного аналізу, можна зробити висновок, що цифри в мові SMS майже завжди втрачають значення числівників і використовуються для заміни літер. Французькі користувачі SMS уживають цифри частіше як фонографи. Використання цифр 1 та 2 характеризується стійкістю та регулярністю їх уживання у словах мови SMS. Цифра 3 зовсім не використовується через неактуальність її фонетичного відповідника та складність графічних характеристик. У французькому варіанті мови SMS, цифри майже не використовуються для транслітерації. Поодинокими є випадки, коли цифра замінює графему саме за схожістю у написанні. В цьому немає потреби на відміну від російської мови, де цифра 4 є часто вживаною замість літери “ч” і за схожістю в написанні і тому, що слово “четыре” починається з приголосного “ч” [4:212]. І дійсно, для того, аби “набрати” букву “ч”, необхідно чотири рази натиснути на клавішу під номером 7 на мобільному телефоні. Легше натиснути клавішу під номером 4. Гадаємо, що спрацьовує прагматичний принцип мови SMS. Адже, прагнення зекономити час є чи не найсуттєвішою рисою мови SMS-повідомлень та Інтернету.

Отже, на нашу думку, можна стверджувати, що у французькому варіанті мови SMS, цифра 1 використовується для заміни на письмі носових голосних і має декілька варіантів прочитання: [œ̃] – un – 1; [ɛ̃] – à demain – @2m1 . Цифра 2 може набувати рис як французького, так і англійського консонантизму: 2 – deux – [dø]; 2day – [tu:]; koi29 – [dø]. Цифра 4 має два варіанта звукового відтворення. По-перше, вона зберігає свій класичний фонетичний відповідник: A12C4 – [a-œ̃-dø-sekatr], по-друге, читається, як [fɔ:] – “B4”. Фонетичний відповідник цифри 5 зберігає свої характеристики за винятком фонемі [k], яка зникає – “5pa”. Цифра 6 читається, як [si], що повністю співпадає з її класичним звучанням – [si(s)]. Щодо цифри 8, то вона має декілька фонетичних відповідників. Фонетичні варіанти цифр 10, 9, 100, 7 залишаються незмінними у французькому варіанті мови SMS.

На кінець відмітимо, що вживання цифр, як фонографів не є характерною рисою лише французького варіанту мови SMS. Велика кількість слів, що утворюються за допомогою нумеративних знаків є запозиченнями і вживаються у мові SMS інших народів.

Таким чином, у перспективі дослідження – подальша соціо- та психолінгвістична розробка проблем нової писемності, з урахуванням особливостей мови SMS-повідомлень у контексті сучасної французької мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрієвська Е.М. Сучасна французька мова. Теорія і практика: Навчальний посібник / Елла Миколаївна Андрієвська, Марія Яківна Дем'яненко. – К.: Видав.-поліграф. центр «Київський університет», 2004. – 225 с. 2. *Gremmo M.-J.* La compréhension orale: un processus et un comportement / Marie-José Gremmo, Henri Holec // *Le français dans le monde. Acquisition et utilisation d'une langue étrangère. L'approche cognitive.* – P.: EDICEF, 1990. – février-mars – Numéro spécial. – P. 30-40. 3. *Delattre P.* L'intonation par les oppositions / Pierre Delattre. – P.: *Le français dans le monde*, 1969. – P. 6-13. 4. *Никитин С.А.* Приемы записи сообщения SMS: уподобление цифр буквам русского языка / Сергей Александрович Никитин, Марина Юрьевна Авдоница // Материали чтений, посвященных памяти профессора Иосифа Моисеевича Тронского [Индоевропейское языкознание и классическая филология – X.]. – СПб., 2006. – С. 209-214. 5. *Щерба Л.В.* Фонетика французского языка / Лев Владимирович Щерба. – М.: Высшая школа, 1963. – 309 с.

ДОВІДНИКОВА ЛІТЕРАТУРА

6. Новий *французько-український та українсько-французький* словник / [укладач Л.М. Аврааменко]. – Харків: Світовид, 2002. – 896 с. 7. Новий *англо-український та українсько-англійський* словник / [укладачі М.Г. Зубков, В.К. Мюллер] – Х.: ВД «Школа», 2005. – 768 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

8. Французький варіант електронної енциклопедія “Wikipedia” - Wikipédia, le projet d'encyclopédie libre – [Liste de termes d'argot Internet (22 octobre 2009)] – http://fr.wikipedia.org/wiki/Liste_de_termes_d%27argot_Internet.

ЗАВАЛЬНЮК Л.В.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ФОНЕТИЧНІ ОЗНАКИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕДУКОВАНОГО [ə] У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ РОЗМОВНІЙ МОВІ

Статтю присвячено аналізу фонетичних ознак реалізації редукованого [ə] в сучасній німецькій розмовній мові. У результаті проведеного дослідження було встановлено, що основною тенденцією в реалізації [ə] можна вважати явище елізії, яке широко представлене у розмовному мовленні в різних формах і яке часто супроводжується асиміляцією приголосного. Причому важливо відмітити, що з усіх випадків елізії слабкого [ə] переважна більшість припадає на кінцевий склад -en.

Ключові слова: редукація, елізія, асиміляція, варіативність вимови, фонетичні модифікації.

Статья посвящена анализу фонетических признаков реализации редуцированного [ə] в современной немецкой разговорной речи. В результате проведенного исследования было установлено, что основной тенденцией в реализации [ə] можно считать явление элизии, широко представленное в разговорной речи в разных формах, сопровождающееся часто ассимиляцией